

KOLEGAMENTO CH
Rocca di Papa 28. apríla 2018

(pracovný preklad Zora K., Hana P.)

„Budovať svet jednej ľudskej rodiny“

1. OTVORENIE A POZDRAVY

Katarína: Všetkých vítame na tomto kolegamente, na stretnutí našej univerzálnej rodiny! Dnes ale musíme osláviť veľké jubileum: Anna Maria a Danilo Zanzucchi slávia 65 rokov manželstva. Všetko najlepšie!

Anna Maria a Danilo patria medzi prvých manželov, ktorí sa pustili nasledovať Chiaru... A na to, aby ju mohli nasledovať, zanechali svoje zamestnanie i mesto a so svojimi 5 deťmi sa dali k dispozícii Hnutiu fokoláre. A koľko plodov to prinieslo v množstve rodín na celom svete!

Cyryl: Sme radi, že to môžeme osláviť spolu s ďalšími tu prítomnými rodinami, ktoré pochádzajú z rôznych krajín sveta a aktuálne sú na Škole Loreto v Loppiane. A tiež na toto kolegamento prišli i rodiny z Casorie, blízko Neapola.

Katarína: Povedzte nám niečo, Anna Maria a Danilo!

Anna Maria: Myslím, že my musíme ďakovať vám všetkým, lebo ste nás obklopili veľkou láskou. Chiara nám umožnila pochopiť, že Boh je Láska a že môžeme milovať a to oživilo všetky naše rodiny. Je to skutočne veľká milosť. Ďakujeme vám všetkým!

Katarína: My ďakujeme vám a prajeme všetko najlepšie!

My sme Katarína a Cyryl zo Slovenska. Sme manželmi 18 rokov a máme tri deti. Najstaršia Elena je v tejto chvíli na kongrese gen 3, ktorých zakrátko pozdravíme. Lukas a Tomas sú tu s nami. Ja vyučujem jazyky a som prekladateľka.

Cyryl: Ja som katolícky kňaz východného obradu. V našej východnej tradícii totiž už od začiatku kresťanstva môžu byť aj ženatí muži vysvätení za kňazov. Nedávno nám náš biskup dal povolenie, aby sme mohli ponúknuť svoje služby tu, v Centre Hnutia; priťahovali sme sa sem celá rodina na 4 roky.

Teraz by sme vám chceli zaspievať časť hymnu z byzantskej liturgie typického pre veľkonočné obdobie. Hymnus vám zaspievame v staroslovienčine a hovorí: „Kristus vstal z mŕtvych, zvíťazil nad smrťou a tým, čo boli v hrobách dal milosť života.“

Katarína a Cyril: Spev

Cyrl: No a teraz prepojme túto našu sálu so sálou v Centre Mariapoli v Castel Gandolfe, kde sa v týchto dňoch stretlo 700 chlapcov a dievčat gen 3 z celého Talianska. Mali by sme ich vidieť na plátne, uvidíme, či nás počujú. Áno, ciao! Ako sa začal váš kongres? Aké máte plány?

Luigi: Vitajte, vitajte všetci v tejto krásnej sále, kde sa koná naše 4-dňové stretnutie.

Srdečne vás pozdravujeme v tých kútoch sveta, kde nás sledujete. Je nás tu mnoho, tak vám povieme, odtiaľ sme. Povedz ako sa voláš a odkiaľ si.

Sophie: Som Sophie z Valle d'Aosta.

Simone: Som Simone zo Sicílie.

Silvia: Som Silvia z Piemontského regiónu.

Stefano: Som Stefano zo Sicílie.

Luigi: Ja som Luigi z Castelli Romani.

Agnese: A ja Agnese z Viterba.

Luigi: Chceme vám porozprávať aký máme program na tomto našom stretnutí.

Agnese: V týchto dňoch si kladieme otázku: 1943-2018, odlišná doba, ale je Ideál stále rovnaký? Chiara Lubichová a jej spoločníčky žili Ideál, ktorý sa inšpiroval evanjeliom a pod Ideálom myslíme životný štýl. My by sme v týchto dňoch chceli aktualizovať tento spôsob života a to témami, ktoré sa týkajú nášho každodenného života, ako je citová stránka, kyberbulizmus a aktívne občianstvo.

Luigi: Hovoriť na tieto témy nám pomôže lepšie pochopiť, ako máme žiť náš život gen 3 v súčasnosti, aby bol blížny stále v strede a aby sme žili Zlaté pravidlo.

Agnese: V posledný deň, 1. mája, pôjdeme všetci spoločne do Loppiana, v Toskánsku, kde sa bude Genfest pre Taliansko.

Luigi: Všetkých zdravíme!

Agnese: Ciao!

Cyrl: Je to tiež príležitosť pozdraviť mnoho ďalších, ktorí tiež začínajú Genfest v rôznych iných krajinách. Okrem Talianska, o ktorom ste hovorili, dnes začína Genfest v Brazílii i Portugalsku. Dodnes me sa dozvedeli o 30 Genfestoch, okrem toho v Manile na Filipínach.

Pozývame vás tiež, aby ste nám poslali pozdravy a dojmy na WhatsApp na číslo: 0039 340 612 0328, ktoré vidíte aj na monitoroch, alebo na adresu: collegamentoch@focolare.org a tiež na stránky Facebooku: CollegamentoCH.

Katarína: Tu v sále máme skupinku fokolarínok a fokolarínov z Loppiana, ktoré 10. mája navštívi pápež. Vidím, že si z Ázie, odkiaľ presne? A ako sa voláš?

Liberata: Volám sa Liberata, pochádzam z Kórei.

Katarína: A ako sa pripravujete? Aká je v Loppiane atmosféra?

Liberata: Zintenzívnili sme našu vzájomnú lásku, život podľa Slova evanjelia, odovzdávanie skúseností. Veľmi sa tešíme. Pozdravujem vás v mene všetkých z Loppiana!

Katarína: Výborne, ďakujeme! Takže život. Sme s vami každý deň, ale hlavne toho 10. mája!

2. BELFAST, SEVERÉ ÍRSKO – ZA NEVIDITEĽNÝMI MÚRMÍ

Cyрил: A teraz sa vyberieme na našu cestu po svete. Uvidíme navzájom veľmi odlišné príbehy, ktorých spoločným menovateľom je snaha budovať bratstvo a mier. Mier to nie je jednoducho len neprítomnosť vojny. Naposledy sme videli aké je namáhavé v Kolumbii zbaviť sa všetkých následkov dlhoročnej občianskej vojny. Tento raz sa zoznámime so Severným Írskom, poznačenom bolestným konfliktom rozdelenia medzi lojalistami, ktorí sú väčšinou protestanti a republikánmi, väčšinou katolíci.

Katarína: Pred 20 rokmi, presne 10. apríla 1998, bola podpísaná mierová dohoda, tzv. *Belfastská veľkopiatočková dohoda*, medzi jednotlivými frakciami, vládou Spojeného kráľovstva a Írskou vládou. Bol to jeden z najrozhodnejších krokov k mieru v Severnom Írsku, z ktorého sa začal odvíjať proces zmierenia, do ktorého sú zapojené mnohé organizmy. Išli sme sa pozrieť, aká je tam dnes situácia.

Stefania Tanesini: *Nachádzame sa v Belfaste v Severnom Írsku, je 9hod. ráno. Opúšťame katolícku zónu. Na druhej strane tejto brány je protestantská zóna mesta. Až dodnes ich oddeluje múr. Táto brána je ešte zatvorená. Otvoria ju každé ráno a zatvorí každý večer, 20 rokov od podpísania dohody o mieri v r. 1998; čo je znak, že tieto dve komunity žijú ešte oddelené.*

Brian Rowan, žurnalista a spisovateľ: *Prežil som týždne, mesiace, ba roky môjho života v intervaloch medzi jedným a druhým atentátom. Mnoho mŕtvych, zranených.*

Manuel McGivern: *V roku 1973 som mal 17 rokov a žil som na západnej časti zóny Belfastu. Vládla tam silná republikánska atmosféra. Každú nedeľu som predával katolícke časopisy. Anglickí vojaci ma raz zastavili, urobili mi prehliadku a zbadali časopisy. Neboli istí o čo ide. Keďže si mysleli, že ide o podvratnú propagandu, zadržali ma.*

V kasárňach ma vypočúvali 24 hodín. Potom prišiel môj otec, a keďže som bol maloletý, prepustili ma. O niekoľko týždňov neskôr som bol pozvaný do jedného prázdneho bytu, neďaleko môjho bydliska, s cieľom pozrieť si nejaký film. Išlo o propagandistický dokument o používaní zbraní, pištolí a tak sme určitým spôsobom vlastne narukovali do teroristickej organizácie IRA.

Bolo tam mnoho mladých mužov a bolo to i pochopiteľné, lebo my sme boli považovaní za občanov druhej triedy.

Po niekoľkých stretnutiach som pochopil, že to nie je pre mňa. Jedna anglikánska sestrička raz prišla do našej školy a tak som poznal charizmu Chiary Lubichovej: milovať bližného a ešte dôležitejšie bolo milovať aj nepriateľa. Mne sa to javilo za omnoho účinnejšiu zbraň, než boli tie, čo nás učili používať.

Irene Jovaras: *Sme v Stranmills College, kde sa končí jednodňové stretnutie s názvom: „Za spoločné budovanie komunity“.*

Tu v Belfaste je rozdelenie medzi cirkvami samozrejmosť. Jedným naším objektívom preto je uľahčovať, byť akýmsi katalyzátorom pri vytváraní medziludských vzťahov medzi ľuďmi z inej kresťanskej denominácie a podporovať tie už otvorené iniciatívy, ktoré sú zamerané na budovanie mieru a zmierenia.

Stefania Tanesini: *Sme na v srdci protestantskej časti Belfastu, na Shankill Road. Za mnou vidíte jednu v mnohých spomienok pripomínajúcich nevinné obeť tohto konfliktu. Táto vojna za 30 rokov priniesla viac než 3000 mŕtvych a 50.000 zranených.*

Shannan Kincaid: *Keď som mala 5 rokov niekto hodil bombu v blízkosti nášho domu bombu. Mier nenastal z jedného dňa na druhý; ale táto skutočnosť ma ako osobu neovplyvnila. Pochádzať z protestantského prostredia je celkom iné, než pochádzať z katolíckeho prostredia, ale v ostatnom sme rovnakí. Som osoba tak ako je aj Martin...*

Martin McKiernan: *Existujú neviditeľné múry, tie psychologické, ktoré sú v mysliach ľudí. Môžeš zbúrať všetky múry, aké len chceš, ale ten najťažší na prekonanie je ten 4-milimetrový*

múr v hlavách ľudí. Naša generácia je podľa mňa azda určená preraziť túto mentalitu. Múry existujú, ale nie sú nedobytné.

Stefania Tanesin: Ako je to možné, že vy, katolík a protestantka, ste priatelia?

Shannan: priatelia? ... jednoducho to nepočívam (smiech). Rozprávame sa a chápeme, že naše pohľady nie sú rovnaké. Ale to, čo nás spája je omnoho viac, než to, čo nás rozdeľuje.

Marty: Ona sa mi ako osoba páči, je sympatická, vychádzame dobre, ideme sa spolu zabaviť. Môžeme byť priatelia? ... logické, že môžeme, prečo by nie?

Brian Rowan: Ktosi tvrdí, že proces na vybudovanie mieru trvá aspoň 50 rokov. Ak je to tak, nie sme ešte ani v polovici.

Naše témy sa dnes týkajú skôr politiky; ako vynaložiť s dedičstvom toho, čo sme prežili. Ale dnes mi už telefón nezvoní o 4-tej ráno, ktorý by mi oznámil, že niekto zomrel, že niekde vybuchla bomba, alebo že niekoho postrelili. A to je dôvod môjho optimizmu.

3. ARMOY, SEVERNÉ ÍRSKO – ODVAHA NANOVO BUDOVAŤ KOMUNITU

Katarína: Stretli sme sa tam aj s Gerrym Burnsom, žije v malom mestečku Armoj, ktoré má niečo cez 1 000 obyvateľov na severe Belfastu. Tu je jeho príbeh.

Gerry Burns: Mal som 18 rokov, keď v Severnom Írsku začali konflikty, bol to rok 1968. Veci sa postupom rokov zhoršovali. Táto križovatka je rozdeľuje dve komunity: nacionalistickú a lojalistov. Naša obec je zmiešaná, a žili sme oddelene.

5. októbra 1994 v čase medzi dvoma prímeriami, jedného zo strany IRA a druhého zo strany lojalistov, sme mali jedno sedenie, na ktorom sme sa rozhodli, že chceme niečo urobiť pre prinavrátenie života do našej krajiny.

V roku 1992 som sa oženil; nebol som už veľmi mladý. Vedel som, že Mary je sociálne veľmi aktívna. V tých rokoch ľudia boli unavení od toľkého násilia. Medzinárodná spoločnosť nás podporovala v hľadaní riešenia v tomto konflikte. Pomaly sa začínal ukazovať úsvit nové dňa.

5. októbra 1994 sme založili naše združenie.

Dvaja politici, ktorí medzi sebou už dlhý čas nerozprávali prišli za Mary a navrhli jej kúpiť polo spadnutú budovu, tu v našom mestečku.

Pre mňa to bolo ťažké, lebo ja som bol z tejto časti mesta a nepoznal som mnoho protestantov, lebo sme žili oddelení a v neustálom boji.

V noci zo stredy na štvrtok o 1.45hod. ráno sme dostali telefonát od polície. Oznamili nám, že tá naša budova je v plameňoch. Naše deti boli ešte malé. S Mary sme začali diskutovať, kto by mal ísť na to miesto. Keď som vyšiel, videl som, že moje auto malo zapnuté svetlá, čo bolo nezvyklé. Keď som otvoril dvere auta, bál som sa, že je tam bomba; keď som otočil kľúčom, aby som naštartoval, mal som strach, že vyletím do vzduchu.

Ktosi nás takto upozorňoval. Boli sme pred dokončením prestavby, ale stratili sme všetko nadšenie, lebo sme nemali žiadnu podporu ľudí.

Mary bola skutočne silná. Pokračovala vo vzťahoch s ľuďmi, aj ďalej sa usmievala, pracovala. Zaiste jej sila vychádzala z jej života vo Fokoláre; a tento postoj preniesla aj mne.

Prvou aktivitou nášho centra bola materská škola, ktorá sa presťahovala z protestantskej školy. Pomenovali sme ju Medzikomunitná materská škola Armoy.

Ľudia, ktorí povedali, že nikdy nevkröčia do tohto centra, začali k nám chodiť.

Druhou našou hlavnou aktivitou boli letné tábory. Už desiatky rokov v lete tu v Severnom Írsku sa 12. júla koná prehliadka. Je to obdobie napätia a násilia, o ktorom hovoria aj medzinárodné médiá.

Rozhodli sme sa pripraviť pre mladšiu mládež program na dva týždne. Pre mnohých z nich je to jediná príležitosť ísť niekam inam, lebo sú z chodobných rodín.

Bez pochýb najväčšou aktivitou nášho centra je bar, kam prichádzajú ľudia, niečo zjedia a stretnú sa s inými ľuďmi.

Paul McClean, riaditeľ školy "Cross and Passion": Za ideálnych podmienok by tieto deti boli všetci spolu. Keďže tomu tak ešte nie je, vytvárame im príležitosti k tomu, aby mohli byť spolu. Toto centrum to robí veľmi dobre a to nielen v materskej škole. Je tu omnoho viac podobných akcií.

Mary McCracken, verejný činiteľ v penzii a riaditeľ "Greenlight Gateway": Je to skutočne otvorené miesto, slobodný priestor, ktorí na neprikláňa k žiadne politickej línii a nemá nič spoločné so Severným Írskom ako takým.

Gerry Burns : Mary zomrela 8. júna 2011; mala rakovinu.

Bol to šok, veľký, velikánsky šok pre všetkých, hlavne pre mňa. Bolo to ťažké. Prečo nie ja? Na pohreb Mary prišlo skutočne veľmi veľa ľudí. Prišli ľudia, ktorí nikdy nevstúpili do katolíckeho kostola. Ak by som nebol stretol Mary, nerobil by som to, čo robím a v čom chcem aj pokračovať.

Potrebujeme vidieť, že bežné veci sa môžu stať mimoriadnymi pre človeka v núdzi. A musíme tak konať bez použitia násilia alebo vyhrážaním sa zbraňami. Musíme byť odvážni.

Cyril: Vďaka, Gerry, že si nám vyrozprával tento tvoj príbeh, i za tvoju odvahu. Ďakujeme i všetkým tým, ktorí sa rôznymi spôsobmi usilujete niesť dopredu tento proces mieru.

4. SPRÁVY Z FONTEM, KAMERUN

Cyril: Aktuálne je vojen a konfliktov vo svete, žiaľ, mnoho! Dostali sme aj vážne správy z Fontem, v Kamerune. Na jeho území sa nachádza jedna z citadel Hnutia fokoláre, ktorú máme všetci v srdciach. Vypočujem si posolstvo, ktoré sme dostali v týchto hodinách priamo od tých, čo tam žijú.

Ženský hlas: *Srdečne zdravíme z Fontem!*

Nestabilní společensko-politická situace anglofonní části Kamerunu vyvrcholila v listopadu roku 2016 veřejnými manifestacemi, které byly potlačeny a postupně se zvrhly.

Po různých událostech, v únoru letošního roku, i naše kolej s větší částí dalších škol, byla přinucena zcela přerušit aktivity.

Mužský hlas: *V březnu se násilí zhoršilo i tady ve Fontem, přepadem a útokem na státní delegaci, ve které byli někteří zraněni a jeden člověk zahynul. Od té doby přítomnost vojsk ve Fontem vzrostla a téměř celý národ utekl, aby hledal úkryt v blízkých vesnicích a v jiných městech u příbuzných nebo známých.*

Městečko Fontem, centrum s asi 7000 obyvateli, je téměř prázdné, opuštěné, všechny obchody jsou zavřené a veřejné služby zrušené. Jediná funkční nemocnice je naše, Mary Health of Africa.

Ženský hlas: *Cesta do Dschang – města vzdáleného asi 40 km – neodmyslitelné pro jakékoli dodávky a služby, není použitelná, nebo za velkého rizika. Navzdory tomu mohlo odjet několik lidí, kteří se ukrývali v Centru Mariapoli, protože boj se odehrával přímo na pozemku citadely.*

Na Zelený čtvrtek a Velký pátek jsme nemohli slavit žádné náboženské obřady. Již od Květné neděle nebylo možné se vrátit zpátky do farnosti.

Možnost slavit mši v Centru Mariapoli na velikonoční vigilií a neděli vzkříšení, byla opravdovým darem Zmrtvýchvstalého.

Ženský hlas: *Náš biskup pracuje velice pro uprchlíky v diecézi. Několik dní na to, co se stalo, riskoval cestu, aby nás přijel podpořit, aby přinesl povzbuzení a jídlo pro naše uprchlíky a tým pro pacienty v nemocnici.*

Mužský hlas: *Vnímali jsme velkou ochranu P. Marie a nadále se svěřujeme jí. Zůstalo nás tu jen málo, abychom dosvědčili, že věříme v bratrství všech a abychom sloužili v nemocnici, uprchlíkům v Centru Mariapoli. Společně se všemi se i nadále modlíme za zázrak míru.*

Cyrl: Srdečne ďakujeme! Sme pri vás a aj naďalej sa modlíme spolu s vami o zázrak mieru.

Katarína: Skutočne sme s vami!

5. CARVALHAL DE VERMILHAS, PORTUGALSKO – MALÍ ŠÍRITELIA NÁDEJE

Katarína: Teraz sa presunieme do Portugalska, kde sa deti z Fokoláre, naši gen 4, stali protagonistami „zelenej budúcnosti“. Ved' zasadiť čo len jeden malý stromček uprostred úplne zhoreného lesa môže byť znakom nádeje.

Speaker: *Ako vieme, minulý rok Portugalsko zasiahli dramatické lesné požiare, ktoré zanechali v krajine hlboké jazvy. Zhoreli nám lesy a dediny, vyžiadalo si to mnoho ľudských životov, ľudia zostali bez strechy nad hlavou, bez prostriedkov. Boli to chvíle veľkej bolesti, ale aj veľkej solidarity v krajine. O šesť mesiacov neskôr boli následky požiaru ešte veľmi zjavné a rany sa budú ešte dlho hojiť.*

Gen 4 sa rozhodli ísť do jednej najviac poškodenej dediny, aby priniesli obyvateľom trochu radosti. Táto myšlienka sa páčila ďalším gen 4. Pripravili sme jeden autobus s dospelými a deťmi.

Prijal nás satarosta z Carvalhal de Vermilhas, ktorému gen 4 priniesli kocku lásky.

Starosta: Môžem si ju vziať?

Voce: Áno.

Sindaco: Je to pre mňa?

Voce: Je to darček.

Starsota: Dám si ju do pracovne. Vždy, keď vstúpim do pracovne, hodím si kocku.

Speaker: *Potom sme sa vybrali smerom k jednej lúke, kde bol starý dvestoročný dub, ktorý zasiahol požiar. Tam gen4 zasadili niekoľko malých dubov, ktoré si priniesli.*

Nuno Neves, V.P. Montis: *Tento dub pre mňa predstavoval silu miestneho obyvateľstva. Tento dub mal dva a pol storočia, prežil mnoho požiarov a som presvedčený, že prekoná a prežije aj tento požiar. Azda skutočne vyjadruje silu týchto ľudí; tú silu, ktorú musia mať, aby mohli vykročiť do budúcnosti, bojovať za zelenšiu budúcnosť.*

Speaker: Potom sme šli na obed a zdržali sme sa s miestnymi obyvateľmi. Gen 4 tam spievali a jeden pán hral na gitare. A v duchu vzájomnej lásky, aj miestni obyvatelia nám chceli niečo dať. Skupina ľudového tanca nám predviedla niekoľko tradičných tancov. Bez pochyb tento deň bol veľmi dôležitý pre všetkých nás.

6. MARIAPOLI V EFEZE, TURECKO – OD DOMČEKA PANNY MÁRIE

Katarína: Ako vieme, toto naše kolegamento nie je televízne vysielanie, alebo reportáž s príbehmi zo sveta. Chce byť chvíľou spájajúcou všetkých z veľkej rodiny Fokoláre roztratených na všetkých svetadieloch.

Na linke by teraz mala byť skupina z Turecka, ktorí práve začali Mariapoli. Sú to ľudia všetkých vekových skupín a postavenia, ktorí sa rozhodli uviesť do praxe evanjelium, vzájomnú lásku.

Počujete nás? Kde ste?... Počujete nás?

Nuran Çeker: *Áno!*

Katarína: *Výborne, fajn! Srdečne zdravíme.*

Ersen Buyukakincak: *Pozdravujeme vás z Efezu v Turecku. Sme pred budovou, kde podľa tradície Ježišova matka u apoštola Jána prežila posledné roky svojho života. Sme 2km od zrúcanín kostola, v ktorom Efezský koncil vyhlásil Máriu za Theotokos, Matku Božiu.*

Nuran Çeker: *Včera večer práve tu začala naša Mariapoli, na ktorej budeme hovoriť o Márii. Je nás asi 70, sme z rôznych miest Turecka i z rôznych kresťanských cirkví. Cítíme, že sme tu i v mene celého Diela na celom svete, aby sme sa znovu darovali Márii, aby sme ako ona prinášali svet Ježiša, všetkým, ktorých stretneme.*

Nuran e Ersen: *Všetkých pozdravujeme!*

Tutti: *Ciao!!!*

Katarína: *Ciao! Takto ste i nás priviedli do Máriinho domu. Ďakujeme!*

Cyrl: A v súvislosti s rôznymi cirkvami Ekumenická rada cirkví slávi 70 rokov. V Ženeve venovali jeden celý deň zamysleniu nad posolstvom Chiary Lubichovej 10 rokov od jej smrti. Zúčastnil sa ho aj Jesús Morán.

7. SPOMIENKA NA TOMMASA SORGIHO

Katarína: V každej veľkej rodine ako je tá naša, niekto prichádza na svet a oslavuje, iný z neho odchádza.

Pred niekoľkými dňami nás opustil Tommaso Sorgi, jeden z prvých ženatých fokolarínov. Prežil dlhý život. Ako politik bol niekoľkokrát zvolený za poslanca Talianskeho parlamentu. Začal a dlhé roky riadil Centrum Igina Giordaniho. Vypočujme si Tommasa, ako opísal svoj pobyt na Mariapoli vo Fiera di Primiero, koncom 50-tych rokov.

Tommaso Sorgi:¹ *Na prvni Mariapoli ve Fiera di Primiero, jednoho večera, asi třetího, čtvrtého dne, Clausio Casoli byl se mnou a říká mi: „Tommaso, tady na Mariapoli sledujeme tvou cestu.“ „Aha, co jste zaznamenali?“ „První den jsi byl velevážený Sorgi, druhý den jsi byl profesor Sorgi a třetí den jsi umýval nádobí.“ (...) Někdo mě viděl a řekl to hned ostatním na Mariapoli: „Poslanec umývá nádobí.“ Řekl jsem Claudiovi. „Ale dnes dopoledne tu byl ve skutečnosti ještě další krok.“ „Jaký?“ Přihodilo se toto: Měl jsem elektrický holicí strojek. (...) tehdy to byla naprostá rarita. Ve fokoláre, kde jsem bydlel, mě všichni prosili o tento strojek a chtěli si ho půjčit. Mezi nimi byl i jeden Čech, který měl tady ošklivou ránu a on mě poprosil o strojek. Na okamžik jsem zaváhal, zkrátka: „Takže ten strojek po tomto obličejí budu používat tady na svůj obličej?“ Ale říkali mi – a už jsem se to učil – že to, co udělám pro bratra, udělám pro Ježíše. Takže jsem řekl: „Tenhle holicí strojek půjčuji Ježíšovi.“ Ten strojek byl pro mě záchrana, protože (...) jeden z přítomných mi jednou (...) řekl: „Jak se jmenuješ? Nejsi to ty s tím elektrickým holicím strojkem?“ Překvapilo mě to, musel jsem udělat přímo pořádný krok: „Takže už nemám ani jméno?“ Ale hned jsem pochopil, že právě tohle je zapotřebí, abych mohl začít být nový.*

Cyril: Dnes riadi Centrum Igina Giordaniho Alberto Lo Presti, ktorý je tu medzi nami. Alberto, vieme, že Tommaso Sorgi bol významnou osobnosťou. Povedz nám niečo o jeho politickom pôsobení?

Alberto Lo Presti: Stačí si pomyslieť, že od roku 1946 do 1972 pracoval v inštitucionálnych priestoroch, najprv ako radca samosprávy, i ako zástupca starostu, potom ako regionálny poradca, potom nasledovalo 20 rokov v parlamente ako poslanec Kresťanskej demokracie. Bol aj riaditeľom Združenia teramských nemocníc. Ale okrem oficiálneho

¹ Rozhovor ze dne 18. června 2008

životopisu, mnohí si pamätajú jeho schopnosť pomáhať najslabším, hendikepovaným, nezamestnaným, tým, ktorí potrebovali ochranu a záruku. A na tú Mariapoli ho pozval Iginio Giordani, ale nepriamo, nie osobne, ale nepriamo ako nariadenie. A tam došlo k najkrajšej a najdôležitejšej veci jeho života: k plnému prijatiu Chiarych myšlienok a Hnutia fokoláre. Stal sa ženatým fokolarínom. V roku 1985 ho Chiara volá do Centra, jednak pre Centrum Igina Giordaniho, ako aj na posilnenie Hnutia Nové ľudstvo a Politického hnutia za jednotu. Dúfame, že sa nám čoskoro podarí odhaliť všetky stránky tejto sobonosti.

Cyril: Ďakujem, Alberto!

8. CASTEL GANDOLFO, TALIANSKO – BRATIA A SESTRY V DIALÓGU

Katarína: Budovať vo svete medzi všetkými rodinu. Už roky existuje hlboký dialóg, dialóg života aj medzi moslimskými a kresťanskými komunitami v rôznych častiach sveta. Pred niekoľkými dňami niekoľko predstaviteľov týchto skupín prišlo do Castel Gandolfa. Pozhovárali sme sa s nimi. Pozrime sa na to.

Spekar: *Setkání – řekli bychom ne úplně běžné: 400 lidí z 23 národů, křesťané, muslimové z různých škol a proudů, které jsou mnohdy protichůdné, přesvědčení, že mají společně budovat mír a bratrství. Dialog, který před 50 lety zahájila Chiara Lubichová, která postavila mosty a otevřela cesty bratrství mezi muslimy a křesťany v mnohých částech světa. Hluboké bratrství, které překonává pouhý dialog, se společnou zodpovědností předávat naději.*

Amer El Hafí, Jordánsko: *Chiaraína spiritualita se zrodila za Druhé světové války. Také my, v této chvíli dějin, kdy dochází ke konfliktům, válkám, potřebujeme víc než kdy jindy spiritualitu, která překračuje hranice zemí, národností, etnických konfliktů, která respektuje člověka jako takového, která říká, že v každém člověku je něco, co pochází z Boha.*

Jabbar Koubaisy, Seg. Lega Musulmana Polsko: *Chiara je pro nás všechny velkou nadějí. Dala nám sílu jít společně. Slovo, které stále opakujeme je “SPOLEČNĚ”. Chiara otevřela nám muslimům a katolíkům neuveritelný horizont.*

Ali Hüseyin Rüstem, Turecko: *Můj otec je Syřan, maminka z Íránu, narodil jsem se v Pakistánu, mám tureckou národnost. Jsem cizincem pro Araby, protože jsem Peršan, pro Peršany jsem Arab, Turci mě jako Turka nikdy nepřijali. Toto jsem ve fokoláre nepociťoval. Nikdy se mě nikdo neptal na mou minulost, jak přemýšlím, jak se modlím, v co věřím. Všichni mě bezmezně a bezpodmínečně měli rádi. Cítil jsem, že je to jako moje vlast, chci říct – můj domov.*

Speaker: *Neplánovaný bod programu: návštěva v Chiařině domě, mnozí jí chtěli vzdát hold.*

Zakiyyah Sabir, USA: *...Myslím si, že nejlepší způsob pro to je, milovat se navzájem. Jednoduše najít způsob, jak milovat a starat se jedni o druhé. Je to něco, co jsem upřímně vůbec nečekala, zažít takovou podobnost s mně tak drahým prožitkem, což byl můj Hajj a je to také Chiařina myšlenka*

Mona Jawad, Libanon: *Chiařin domov mě oslovuje, protože je to příklad spirituality, kterou Chiara žila a ukazuje, jak široký byl její horizont.*

Mohamed Guerfi, Imám z Verony, Itálie: *Chiara žila verš, ve kterém Bůh říká "ó, lidé, stvořil jsem vás jako muže a ženu, a vytvořil jsem z vás různé národy a lid, abyste se navzájem poznali." Chiara šla opravdu do celého světa, aby předávala svůj Ideál, aby hledala bratrství všech lidí a myslím si, každý den, i když už tu není, jsem se s ním všichni společně setkali.*

Tariq Najee-ullah, USA: *Studoval jsem na Georgetown University, zabýval jsem se osobností Chiary Lubichové a jejím vztahem s Imámem W. D. Mohammedem. Navštívil jsem různá místa proroků, světců, místa, kde se lze setkat s něčím mimořádným.*

Díky tomu, co jsem prožil v Chiařině dome, si ještě více vážím vztahu imáma Mohammeda s ní; inspiruje mě to do budoucna k úsilí, abych uchoval význam tohoto vztahu.

Diana El Zei, Libanon: *Chiara se stala součástí mého života. Obracím se na ni, když je svět velmi ošklivý a jsou v něm vraždy, smrt, krev... Je vzorem, je ideálem, je to anděl, je to kniha, kterou čas od času otevřu, je slovem v mé mysli, je v mém srdci. Je tím vším...*

Mohamed Sahnouni, Alžírsko: *Objevil jsem, že tento člověk je mimořádný a že udělala spoustu krásných věcí pro tento svět, aby spojil muslimy a nemuslimy, křesťany kolem lásky, aby spolupracovali pro jednotu a lepší společnost.*

Fatima Suma, Makedonie: *Přijala jsem Chiaru jako svou matku, která mě naučila žít s láskou, s různými národy, s láskou, kterou se snažíme tak žít v naší rodině, dávat lásku a krok za krokem jít za ní.*

Aziz Shehu Dott. Pedagogické vědy, Makedonie: *Jako pro profesora pedagogiky na Universitě ve Skpje vyvolala Chiara největší změnu mého života. Slyšel jsem o pedagogice společenství a viděl jsem obrat v celé pedagogice, snažím se to uvádět do praxe.*

Talib Shareef, Imám Nation's Mosque Washington, USA: *Toto pojetí lásky je pro mě velmi důležité, jsou pro mě jakýmsi probuzením. Jako Imám (...), který cestuje všude po světě a účastní se všech setkání s muslimskými vůdci a Imámy, se budu snažit je více šířit, protože mnozí je neznají tak, jak to vysvětluje Chiara. Ve skutečnosti je to islámské pojetí, univerzální, což*

znamená pro všechny, nehledě na rasu, etnikum, národnost nebo náboženství.

Dr. Mohammad Ali Shomali, ředitel muslimského centra v Londýně, ve Velké Británii: Po dvaceti letech, co nablízko sleduji přátele z fokoláre, jsem došel k závěru, že Bůh daroval Chiara Lubichové druh spirituality, který je komunitární, který bere v potaz všechny aspekty lidského života, ale současně je věrný teologii a ontologickým otázkám, které my křesťané, muslimové, židé a všichni věřící v Boha máme společné. Myslím si, že čím více půjdeme dopředu, tím více si budeme vážit tohoto daru.

9. CHIARA LUBICHOVÁ: ZA UNIVERZÁLNŮ RODINU

Cyriľ: Slová dr. Shomaliho, ktoré sme si práve vypočuli sú azda najlepším úvodom ku Chiarinému posolstvu, ktoré si teraz vypočujeme. Písal sa rok 2000, Chiara bola v Spojených štátoch na Moslimsko-kresťanskom kongrese vo Washington, kde vysvetľuje hlboké a univerzálne korene univerzálneho bratstva. Vedľa nej sedí imam W.D. Mohammed, líder spoločnosti Afroamerických moslimov.

Chiara Lubichová²: [...] mnohé presvedčenia, mnohé postoje už spájajú mužov a ženy rôzneho vierovyznania. / Ja som ale presvedčená, že to, na čo by sme sa mali najviac zamerať a pre čo by sme mali pracovať je univerzálne bratstvo. Všetkých prítomných pozývame žitiu k tzv. „Zlatého pravidla“. Je to pravidlo spoločné všetkým náboženstvám. / Ono hovorí, aby sme druhým konali to, čo by sme chceli, aby druhí konali nám. Čiže nevyžaduje nič iné, než lásku k blížnemu. / Miluj –, hovorí všetkým. / Miluj všetkých, bez rozdielu tak, ako Boh. / Bez diskriminácie: / nerob rozdiely medzi krajanom a cudzincom; / medzi Európanom, Američanom, Afričanom alebo Ázijcom; / či je niekto kresťan, žid, moslim alebo hinduista... / Nerob rozdiely. / Miluj všetkých. / A miluj druhého ako seba samého. / Miluj ho, ale nie slovami, ale skutkami

Zlaté pravidlo nám ďalej hovorí...

Zlaté pravidlo ďalej hovorí: / pomysli si, ako by vyzeral svet, keby okrem jednotlivcov aj ľudia, etniká či národy, uvádzali do praxe toto pravidlo a napríklad milovali vlast' druhého ako svoju vlastnú. / My sme tak začali konať. / Milovať máme ako prví, rovnako ako Boh; /

² Niekoľko úryvkov z témy: „Spiritualita jednoty pre harmonické súžitie ľudskej rodiny“, na kongrese s názvom „Faith Communities Together“, Washington D.C., 12/11/2000.

nečakať, že druhý urobí prvý krok a bude ťa mať rád; / my musíme vyjsť s iniciatívou. / Ak potom ďalší začnú žiť túto lásku spolu s nami, láska sa stane vzájomnou. / A to je istý základ jednoty vo svete; / a tá umožní zrodiť univerzálnu rodinu ľudí, v ktorej budú vzťahy medzi osobami, skupinami či národmi takými, že padnú všetky prekážky a bariéry každého druhu a každej doby. / A skrze túto lásku, ktorou sa riadia ľudia z najrôznejších náboženstiev, i pričinením nášho Hnutia, kde sa muži a ženy prakticky vo všetkých národnostiach sveta o to rozhodne usilujú, aspoň na miestach, kde žijú, začínajú klíčiť zárodky nového ľudu, sú budovateľmi sveta jednej ľudskej rodiny. /

A na záver by som chcela pozvať všetkých vás tu prítomných – všetkých, všetkých – i tu prítomné deti, aby sme spoločne pokračovali na tomto mierovom pochode k jednote. / [...] Nech naša láska slúži na vytvorenie jednoty medzi národmi, ako dnes môžete vidieť medzi nami kresťanmi a vami moslimami, avšak všetci sme my!, sme my! / Nech naša vzájomná láska pomôže všade na svete k zrodu nového sveta, sveta obnoveného láskou, v ktorom by sa všetci uznávali za bratov a za deti jediného Boha. /

10. DIALÓG S MÁRIOU VOCEOVOU (EMMAUS) A JESÚSOM MORÁNOM

Cyrl: Vypočuli sme si Chiarine slová: „... nech sa z našej vzájomnej lásky všade zrodí nový svet“.

Emmaus a Jeesús, nedávno ste sa vrátili z cesty v Číne, kde ste sa stretli s našom veľkou rodinou. Bola to dlhá cesta: Taiwan, Peking, Šanghaj, Macao, Hongkong... Aký bol dôvod tejto vašej dlhej cesty?

Emmaus: *Bylo to dlouhé, ano, byli jsme tam čtyři týdny, přejížděli jsme z jednoho města do druhého, setkali jsme se s lidmi z naší rodiny. Šli jsme za nimi, protože jsme věděli, že tam jsou a chtěli jsme se s nimi seznámit a oni se chtěli seznámit s námi a s rodinou z celého světa. Během této cesty jsme viděli asi tisíc lidí z miliardy a půl Číňanů. Chápete, že jestli chceme ve světě vytvořit rodinu Božích dětí, máme co dělat! Oni jsou ale tam a jsou naši, z naší rodiny, také oni spolu s námi žijí tuto vzájemnou lásku a pro bratrství se všemi. To je první dojem.*

Jesùs: *Jistě, chtěli jsme poznat i tuto velkou zemi, velkou civilizaci, o které víme, že dnes sehrává zásadní roli v geopolitické rovnováze světa, její kultura, v tomto čase globalizace.. Skutečně jsme viděli, byli jsme velmi obohaceni vším, s čím jsme se setkali. Čína je země, která*

cestuje rychlostí 400 km za hodinu, jako vlak, který spojuje letiště v Shanghai s centrem města šestiminutovou trasou 400 km za hodinu. Čína je taková - civilizace, která běží tou rychlostí, takže modernizace na maximální úrovni, která stejně musí počítat s velkou civilizací, s tisíciletou historií, kde spolu žijí – jak jsme viděli – různá náboženství, různé křesťanské denominace, lidé nevěřící. Chtěli jsme to poznat na vlastní oči a byla to moc pěkná zkušenost.

Katarína: Aký dojem ale na vás urobili tie stretnutia, celá táto cesta?

Jesùs: Jak začala říkat Emmaus, tedy že jsme viděli velkou rodinu hnutí tam, v Číně, kde postupně kapilárně roste v různých městech, je tu mnoho místních komunit rozestých po celém území – začíná tu být zárodek jednoty, zárodek společenství v celé oblasti. Takže budují mosty, budují dialog se všemi. Je oslovující, že jsou to lidé hluboce zakotveni v ideálu Chiary Lubichové a jsou hluboce Číňany, tedy žijí ho jako Číňané. A to je moc krásné.

První dojem, který člověka napadne je, že skutečně naše velká rodina tam v Číně chce přispívat a přispívá k růstu této velké hodnoty čínské kultury, kterou je harmonie.

Cyril: Emmaus, potom ste sa vrátili späť. Čo vo vás zostalo po tejto ceste?

Emmaus: Velmi mě oslovil, tento národ, mladý národ, je tam spousta mladých lidí, což je velmi slibné pro budoucnost, je to lid, který usilovně pracuje, všichni pracují, všude je mnoho lidí, kteří pracují, každý dělá něco konkrétního a dělá to pořádně.

Současně na mě působí jako národ, který má velkou žízeň po nadpřirozeném, žízeň po spiritualitě a to lze vidět ve zbožnosti, s jakou navštěvují své chrámy. Viděli jsme to ale také v množství dospělých lidí, kteří žádají o křest. Byli jsme na velikonoční mši vzkříšení v katedrále ve městě, kde jsme zrovna v té době pobývali. Viděli jsme řadu katechumenů, kteří čekali na vstup do kostela, aby obdrželi křest.

Viděli jsme to také, zůstal v nás dojem žízně po vztazích, skutečných vztazích, které mají mezi sebou. Viděli jsme například mladého muže, který nám vyprávěl svou zkušenost, jak našel výbornou dobře placenou práci, ale obírala ho o veškerý život, nedovolovala mu společenský život, neumožňovala najít způsob, jak založit rodinu, mít vztahy s přáteli. Řekl si tedy: „Ne, to není pro mě.“ Nechal tu práci a pracuje jako kuchař, aby mohl být k dispozici ostatním, aby mohl něco dělat pro ostatní, a vytvářet tak skutečné vztahy.

Vrátili jsme se tedy s touto velkou zkušeností v bratrství, které i oni budují společně s námi. Vnímali jsme, že i když jsou velkým národem, kde všichni mají práci, takže by se dalo říct, že

mají vše, nemají vše, protože ideál, který nás vede, je ideálem ještě větším, je to ut omnes, tedy pro srdce, která jsou otevřená na ut omnes. Oni jsou jako my, protože patříme do stejné rodiny, srdce otevřená na ut omnes i miliarda a půl nestačí, protože chceme dojít opravdu ke všem. Oni tam chtějí dojít s námi. Takže velká otevřenost z naší i z jejich strany. Je to veliká radost, je to vděčnost za všechnu jejich lásku, kterou nás zahrnuli.

Cyrl: Ďakujeme!

Katarína: Vďaka, Jesús!

11. ZÁVER

Katarína: A sme na konci. Ďakujeme všetkým, ktorí ste nás sledovali, i tým, čo ste prispeli do tohto kolegamenta. Pripomíname, že zakrátko si môžete na webovej stránke kolegamenta znovu pozrieť toto vysielanie, ako aj stiahnuť si jednotlivé príbehy.

Cyrl: Dozvedeli sme sa, že v Tagayaty nás sleduje 50 fokolarínov v manželstve z rôznych Ázijských krajín. Zdravíme vás! Aj 160 volonárov z 8 štátov zo strednej a juhovýchodnej Európy, ktorí sa stretli v Českej republike.

Chceme zároveň poďakovať za všetku ekonomickú pomoc, ktorú ste nám poslali v uplynulých týždňoch na podporu tohto Kolegamenta. A na budúcom kolegamente sa znovu stretneme 16. júna o 20. hod. SEČ.

Všetkých vás zdravíme!

Katarína: Ciao!